

ÎN C H E I E R E

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Brigalda, reprezentat de avocatul Constantin Lazari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Brigalda împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor al R.Moldova privind încasarea sumei sporului pentru eficiență în activitate și a altor plăți de stimulare, încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2018 Sergiu Brigalda a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor al R. Moldova privind încasarea sumei sporului pentru eficiență în activitate și a altor plăți de stimulare, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 05 iunie 2018 a înaintat cerere prealabilă către Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat să-i fie calculate și achitate pentru lunile mai 2018 și iunie 2018 sporul pentru eficiența în activitate, cât și alte plăți pentru stimulare, prevăzute de Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 22.03.2012.

Prin răspunsul nr. 26-12/2-12/7309 din 14 iunie 2018 a fost informat despre respingerea cererii pe motiv că nu a obținut performanțe înalte, ceea ce nu corespunde realității, deoarece pentru perioada 01 ianuarie 2018 – 29 iunie 2018 conform fișei de evaluare a performanțelor din 29 iunie 2018 a fost evaluat cu calificativul „Bine”.

Deși Serviciul Fiscal de Stat face referire la Regulamentul privind stabilirea și achitarea sporului pentru eficiență și activitate pentru funcționarii publici, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 19 din 30 ianuarie 2017, dânsul nu cunoaște despre existența acestui Regulament și nu i s-a adus la cunoștință contra semnătură.

Pentru perioada ianuarie 2017 – iunie 2018 în privința sa nu au fost aplicate careva sancțiuni disciplinare, iar conform fișei de evaluare a funcționarului public de execuție dânsul se caracterizează pozitiv, fiind apreciat cu un punctaj foarte înalt.

Consideră că conducerea Serviciului Fiscal de Stat nu a avut nici un temei legal de a nu-i calcula și achita plățile sus menționate conform prevederilor legale.

Reclamantul a solicitat obligarea pârâtului să calculeze și să-i achite sporul lunar pentru eficiență în activitatea desfășurată în mărime de 1,5, dar nu mai mic de 0,8 din salariul mediu lunar pe economie realizat în anul precedent pentru lunile mai 2018 și iunie 2018, cât și alte plăți pentru stimulare, prevăzute de Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 22.03.2012, repararea prejudiciului moral în cuantum de două salarii de funcție și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei.

Pe parcursul examinării cauzei Sergiu Brigalda a depus cereri de concretizare a cerințelor din acțiune, solicitând în final încasarea din contul Serviciului Fiscal de Stat a sumei de 5616,03 lei, ce constituie sporul pentru eficiență în activitate pentru luna mai 2018, și anume pentru 21 de zile lucrate; 3476,59 de lei, ce constituie sporul pentru eficiență în activitate pentru luna iunie 2018, și anume pentru 13 zile lucrate; 988,47 de lei, ce constituie alte plăți de stimulare pentru luna mai 2018; 611,91 lei, ce constituie alte plăți de stimulare pentru luna iunie 2018; prejudiciul moral în mărime de 3 salarii medii și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 de lei (f.d. 111-112).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 15 martie 2019 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Brigalda.

S-a încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul lui Brigalda Sergiu prejudiciul material cauzat în mărime de 5616,03 lei, ce reprezintă sporul pentru eficiență în activitate pentru luna mai 2018 pentru 21 de zile și 3476,59 de lei, ce reprezintă sporul pentru eficiență în activitate pentru luna mai 2018 pentru 13 zile, precum și suma de 988,47 de lei ce reprezintă alte plăți de stimulare, pentru luna mai 2018 și suma de 611,91 lei, ce reprezintă alte plăți de stimulare, pentru luna iunie 2018, iar în total suma de 10 693 de lei.

S-a încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul lui Brigalda Sergiu prejudiciul moral cauzat în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă în mărime de trei salarii medii.

S-a încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul lui Brigalda Sergiu cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 de lei.

Prin decizia din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului Serviciul Fiscal de Stat, s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 15 martie 2019 și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Brigalda Sergiu împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor privind încasarea sumei sporului pentru eficiență în activitate și a altor plăți de stimulare, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a conchis că concluzia instanței de fond este eronată, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator propus de părți în raport cu prevederile legale aplicabile raportului juridic litigios.

Instanța de apel a constatat că mărimea sporului lunar pentru eficiență și plăților de stimulare se stabilește lunar conform Regulamentului privind modul de stabilire și acordare a sporurilor și suplimentelor, premiere și acordare a ajutorului material angajaților Serviciului Fiscal de Stat, aprobat prin Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr. 546 din 29 decembrie 2017, care prevede modalitatea de stabilire și achitare a acestor plăți. Astfel, instanța a concluzionat că cererea de chemare în judecată înaintată de Brigalda Sergiu este lipsită de suport juridic, or acordarea altor plăți de stimulare se stabilesc lunar pentru fiecare funcționar public, de către conducătorul instituției, în dependență de activitatea desfășurată de către salariat în perioada de gestiune. Aceste plăți de stimulare constituie un adaos suplimentar la salariu care se acordă de conducătorul autorității publice, la discreția acestuia, în baza propunerii conducătorului subdiviziunii din care face parte funcționarul public.

Prin urmare instanța nu poate interveni în oportunitatea stabilirii altor plăți de stimulare, aceasta excedând competențele instanței de judecată, luând în considerație faptul că, legea acordă conducătorului autorității publice discreția în vederea acordării altor plăți de stimulare salariaților, în dependență de activitatea desfășurată de către salariat.

Instanța de apel a menționat că criteriile pentru estimarea eficienței de activitate sunt expres stipulate în pct. 10 din Regulamentul privind modul de stabilire și acordare a sporurilor și suplimentelor, premiere și acordare a ajutorului material angajaților Serviciului Fiscal de Stat, aprobat prin Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr. 546 din 29 decembrie 2017, și anume prevede disciplina executorie, competențe și responsabilități profesionale, complexitatea materialilor executate, generare de idei, inovare, optimizare de resurse, comunicare, implicare. Totodată, nivelul de îndeplinire a criteriilor, precum și mărimea sporului de eficiență, potrivit pct. 18 lit. c) din Regulament, o stabilește conducătorul subdiviziunii din care face parte funcționarul fiscal, și nicidecum nu o stabilește funcționarul personal, pentru a prezuma că ar fi trebuit să fie calculate și achitat sporul în mărime de 1,5, dar nu mai mic de 0,8 din salariu mediu pe economie.

La 19 noiembrie 2019 Sergiu Brigalda, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, a declarat recurs în temeiul art.432 alin. (2) lit. a), b), c) și alin. (4) Cod de procedură civilă, solicitând casarea deciziei din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 15 martie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, cu încasarea cheltuielilor de asistență juridică acordată în instanța de apel și în instanța de recurs în mărime de 6000 de lei.

În susținerea și motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluția instanței de apel și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei, menționând că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a apreciat arbitrar probele, ceea ce a dus la încălcarea drepturilor recurentului.

A indicat că Serviciul Fiscal de Stat contrar prevederilor art. 119¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, la cererea de apel a anexat probe suplimentare, care nu puteau fi anexate ca probe și urmau a fi restituite, or lăsate fără examinare de către instanța de apel, ceea ce însă nu s-a respectat.

A menționat că la adoptarea deciziei instanța de apel s-a condus doar de Regulamentul privind stabilirea și achitarea sporului pentru eficiență în activitate pentru funcționarii publici din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, aprobat prin ordinul

Ministrului Finanțelor nr.19 din 30 ianuarie 2017 care nu a fost publicat în Monitorul Oficial, nu a fost adus la cunoștința funcționarilor publici contra semnătură, fiind plasat pe site-ul Ministerului Finanțelor doar după înaintarea prezentei acțiuni în instanță. Totodată unele prevederi legale din Regulamentul menționat sunt în contradicție directă cu prevederile legale stabilite în Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici. Astfel, reieșind din prevederile legii sporul lunar nu poate fi mai mic de 0,8 din salariul mediu lunar pe economie, o altă interpretare a normei nefiind necesară.

A invocat că acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sunt ilegale, prin faptul că recurentul Brigalda Sergiu este lipsit, în mod abuziv, fără nici un temei juridic, de la achitarea sporului la salariu, care fiind stabilit de legislator de la 0,8 până la 1,5, nu poate fi mai mic de 0,8. Din acest considerent acțiunea este întemeiată din punct de vedere juridic, iar soluția dată se apel este una neîntemeiată și ilegală.

A specificat că alte plăți de stimulare se achită funcționarilor publici conform Hotărârii Guvernului nr.331 din 28.05.2012 privind salarizarea funcționarilor publici, care prevede expres că, alte plăți de stimulare nu se acordă funcționarilor publici, care pe parcursul perioadei de gestiune, au fost sancționați disciplinar. Instanța de apel, face trimitere la această normă legală, însă nu a citat-o, fiind interpretată eronat, abuziv, făcând concluzii greșite în coroborare cu circumstanțele cauzei.

A accentuat că instanța de apel face referire la careva acte normative care nu întrunesc criteriile de legalitate, la caz Regulamentul privind stabilirea și achitarea sporului pentru eficiență în activitate pentru funcționarii publici din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, care conțin prevederi contrare legii și hotărârilor. Respectiv în cazul contradicțiilor urma a fi aplicată legea și nu regulamentul, având în vedere subordonarea actelor de aplicare a dreptului față de actele normative.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expedită pentru cunoștință părților la proces la 09 octombrie 2019 (f.d. 198), însă la materialele dosarului lipsește confirmarea recepționării deciziei recurate de către părțile la proces.

Astfel, recursul declarat de Sergiu Brigalda, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, la 19 noiembrie 2019 a fost depus în termenul stabilit de lege.

La 05 decembrie 2019, în adresa intimațiilor a fost expedită copia recursului declarat de Sergiu Brigalda, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, cu înștiințarea de a depune referință la recurs (f.d. 209), fiind recepționată de către intimați la 09 decembrie 2019 (f.d. 210-211).

La 23 decembrie 2019 Serviciul Fiscal de Stat a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat și nefondat, fiind doar declarativ, cu menținerea deciziei din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău. A menționat că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, concluziile expuse în decizie fiind conforme circumstanțelor cauzei, dovedite prin probe veridice și suficiente, normele de drept material și procedural fiind aplicate/interpretate corect (f.d. 212-218).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Brigalda, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Brigalda, reprezentat de avocatul Constantin Lazari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Sergiu Brigalda, reprezentat de avocatul Constantin Lazari.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul depus de Sergiu Brigalda, reprezentat de avocatul Constantin Lazari.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh